

BEROEPSKWALIFICATIE (0320) Hoefsmid

1. Globaal

1.1 TITEL

Hoefsmid

1.2 DEFINITIE

Het bekappen en beslaan van de voeten of poten (hoef) van paardachtigen volgens hun discipline en noden teneinde de beenstand en de gezondheid van de dieren te garanderen

1.3 NIVEAU

4

1.4 JAAR VAN ERKENNING

2018

2. Beschrijving van het beroep

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Basisactiviteiten

1. Leidt het paard van de stal naar de beslagplaats (co 02429)

- Doet een halster aan
 - Schat de gemoedstoestand van het dier in
 - Begeleidt het paard op een veilige manier
 - Maakt het paard op een correcte manier vast (veiligheidsknoop, paniekslot,...)
2. Merkt aandoeningen op (traditionele hoefletsels, conformatie-afwijkingen,...) en zet het dier vast voor interventie (A150201 Id17360-c)
- Monstert of longeert het paard (stappen, draven...)
 - Herkent bepaalde afwijkingen
 - Zorgt dat de handeling voor dier en omstaanders veilig verloopt
3. Bepaalt met de klant het type interventie (traditioneel beslag, bekappen,...) en de voorwaarden ervan (A150201 Id11803-c)
- Stelt gericht vragen aan de klant over het dier en de toestand van de hoeven
 - Informeert de klant over de voor- en nadelen van verschillende behandelingen en de prijzen
 - Legt in samenspraak met de klant en/of dierenarts de behandeling vast
 - Stelt tijdschema op met klant
 - Komt afspraken met de klant stipt na
4. Bekapt paardachtigen volgens de discipline en de noden (A150201 Id2982-c)
- Raadpleegt eventueel een dierenarts om de behandeling veilig te laten verlopen (verdoving, kalmering,...)
 - Zorgt dat de behandeling voor dier en omstaanders veilig verloopt
 - Kapt de nieten recht en slaat de nagels los
 - erwijdert eventueel de hoefijzers
 - Verwijdert steentjes, mest en modderresten uit de hoeven
 - Bekapt en raspt de voet op basis van de beweeglijkheid, de kracht en de morfologie van het dier
 - Kiest een klassieke of moderne bevestigingstechniek (lijmen, hoefschoenen,...)
 - ijlt onderkant en voorzijde van de hoef zo vlak mogelijk
 - Gebruikt handgereedschap (rasp, mes, hoefhamer, schraapmes, ...)
 - Bekapt naargelang de staat van de hoef (korter, rechter, straal verkleinen, ...)
 - Draagt persoonlijke beschermingsmiddelen
 - Gaat ergonomisch te werk en kan hiervoor hulpmiddelen inzetten
 - Gebruikt de producten (lijmen, harsen, ...) milieubewust
 - Evalueert de behandeling
5. Beslaat paardachtigen volgens de discipline en de noden (orthopedisch, correctief, therapeutisch) (A150201 Id11530-c)
- Doet eventueel beroep op een dierenarts om de behandeling veilig te laten verlopen (verdoving, kalmering,...)
 - Zorgt dat de behandeling voor dier en omstaanders veilig verloopt
 - Kapt de nieten recht en slaat de nagels los
 - Verwijdert het oude ijzer zonder de hoef te scheuren
 - Bekapt en raspt de voet op basis van de beweeglijkheid, de kracht en de morfologie van het dier
 - Selecteert het hoefijzer (machinaal of handgemaakt) en geeft het vorm op basis van de beweeglijkheid, de kracht en de morfologie van het dier
 - Kiest een klassieke of moderne bevestigingstechniek (nagelen, lijmen, ...)

- Gebruikt smederijmateriaal en lasgereedschap om verschillende types ijzers te smeden, te vervormen of aan te passen
 - Gebruikt handgereedschap (rasp, mes, hoefhamer, schraapmes, ...)
 - Volgt de veiligheidsrichtlijnen bij het gebruik van gereedschap op
 - Draagt persoonlijke beschermingsmiddelen
 - Gaat ergonomisch te werk en kan hiervoor hulpmiddelen inzetten
 - Gebruikt de producten (lijmen, harsen, laspoeder, ...) milieubewust
 - Evalueert de behandeling
6. Geeft informatie en advies over het type hoefbeslag, de nabehandeling en de verzorgingsproducten, de behoefte aan consultaties bij de dierenarts (A150201 Id13797-c)
- Past taalgebruik aan het doelpubliek aan
 - Geeft de klant advies over de preventie van hoefproblemen (voeding, hygiëne, stalinrichting, ...)
 - Overlegt met de dierenarts
7. Maakt handgesmeden hoefijzers of kiest machinale hoefijzers en past deze aan naar de vorm van de voet (A150201 Id24409-c)
- Selecteert het type vuur (gas, kolen, elektrisch)
 - Selecteert het type ijzer of legering
 - Bepaalt de afmetingen van de metalen staven
 - Verhit de metalen tot de correcte temperatuur
 - Kiest en hanteert het gepaste smeedgereedschap om het hoefijzer te smeden of te vervormen
 - Volgt de veiligheidsrichtlijnen bij het gebruik van gereedschap op
 - Draagt persoonlijke beschermingsmiddelen
 - Gebruikt verschillende ambachtelijke smeedtechnieken
8. Geeft de technieken van het vak door en bouwt de eigen deskundigheid op (A150201 Id263-c)
- Volgt stagiairs, ... op bij de uitvoering van de opdrachten en stuurt bij indien nodig
 - Volgt ontwikkelingen in het vakgebied op
 - Volgt regelmatig bijscholingen
 - Gaat respectvol om met dieren, collega's, eigenaars,...
9. Richt de werkplek/werkplaats (auto, beslagplaats, smidse,...) veilig in (co 02430)
- Zorgt voor voldoende verlichting
 - Zorgt voor voldoende verluchting
 - Zorgt voor een goede ergonomische inrichting

2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van ziektes bij paardachtigen
- Basiskennis van anatomie van paardachtigen
- Basiskennis van wetgeving inzake dierenwelzijn
- Kennis van gedrag, hanteren en benaderen van paardachtigen
- Kennis van hoefaandoeningen

- Kennis van het behandelingsaanbod en mogelijke consequenties
- Kennis van kenmerken van metaal en legeringen
- Kennis van hygiëne- en veiligheidsregels
- Kennis van (aangeboren) afwijkingen van het bewegingsstelsel
- Kennis van paardensportdisciplines en bijhorende letsels
- Kennis van lastechnieken (halfautomatisch, elektrisch,...)
- Grondige kennis van anatomie van het onderbeen en hoef
- Grondige kennis van bewerking en smeden van hoefijzers
- Grondige kennis van bekaptechnieken
- Grondige kennis van beslagtechnieken

Cognitieve vaardigheden

- Het kunnen inschatten van de gemoedstoestand van het dier
- Het kunnen herkennen van bepaalde aandoeningen
- Het kunnen zorgen voor een veilig vastzetten en behandelen van het dier voor omstaanders en het dier zelf
- Het kunnen bepalen van de nodige interventie en de behandelingsmethoden
- Het kunnen ergonomisch handelen
- Het kunnen evalueren van de behandeling
- Het kunnen bepalen van de noodzaak aan een dierenarts
- Het kunnen kiezen van de correcte bekap- en beslagmethoden
- Het kunnen selecteren van het type hoefijzer
- Het kunnen gebruiken van de producten op een milieubewuste manier
- Het kunnen bepalen van de nabehandeling
- Het kunnen adviseren van de klant betreffende de nabehandeling en behoefte aan consultatie bij de dierenarts
- Het kunnen overleggen met een dierenarts
- Het kunnen aanpassen van het taalgebruik aan het doelpubliek
- Het kunnen kiezen van het gepaste smeedgereedschap en de smeedtechnieken
- Het kunnen naleven van de richtlijnen inzake dierenwelzijn en hygiëne- en veiligheidsregels
- Het kunnen opvolgen van ontwikkelingen in het vakgebied

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kunnen het (visueel) identificeren van afwijkingen en gebreken aan zowel paardachtige als aan het hoefijzer
- Het kunnen het gepast reageren op vastgestelde problemen met betrekking tot kwaliteit, veiligheid, milieu, proces en ambachtelijke techniek
- Het kunnen bijsturen van de werkopdracht bij onvoorziene omstandigheden
- Het kunnen aanpassen van de eigen werkplanning, rekening houdend met de omstandigheden
- Het kunnen anticiperen op de vraag van de klant/opdrachtgever
- Het kunnen advies inwinnen van een dierenarts of collega indien nodig
- Het kunnen het gepast bijsturen van de behandeling op basis van de analyse van een dierenarts
- Het kunnen het gepast reageren op problematisch paardengedrag

Motorische vaardigheden

- Het kunnen het correct en veilig leiden van het dier naar de beslagplaats en het daar vastzetten
- Het kunnen het nauwkeurig toepassen van de correcte beslagtechnieken
- Het kunnen het nauwkeurig toepassen van de correcte smeedtechnieken
- Het kunnen het nauwkeurig toepassen van de correcte bekaptechnieken
- Het kunnen het nauwkeurig toepassen van lastechnieken (halfautomatisch, elektrisch,...)
- Het kunnen het correct en nauwkeurig gebruiken van het materiaal en gereedschap
- Het kunnen het veilig inrichten van de werkplek
- Het kunnen ergonomisch werken

Omgevingscontext

- Het beroep wordt uitgeoefend in een werkplek/werkplaats dat kan variëren van aard en plek (auto, beslagplaats, smidse, manege, ...)
- De opdrachten worden afgebakend in de tijd, wat deadlines met zich meebrengt; resultaatgerichtheid, stressbestendigheid en doorzettingsvermogen zijn belangrijke eigenschappen
- Het beroep kan gevaarlijke situaties inhouden
- Het dragen van een beroepsoutfit (veiligheidsschoenen, beslagschort, ...) is vereist

Handelingscontext

- De hoefsmid moet respectvol kunnen omgaan met het dier
- De hoefsmid moet zijn gedrag kunnen aanpassen aan het temperament van de paardachtige, diens discipline,...
- De beroepsbeoefenaar moet op constructieve en professionele wijze informatie uitwisselen met klant, collega's en dierenarts
- De hoefsmid moet uiterst nauwkeurig en zeer geconcentreerd te werk gaan
- De beroepsbeoefenaar moet gereedschappen en materialen zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken
- De hoefsmid moet kwaliteitsvol en klantgericht handelen in alle omstandigheden
- De hoefsmid moet de veiligheidsvoorschriften respecteren
- De beroepsuitoefening vereist het hanteren van lasten en langdurig rechtstaan. Ergonomisch verantwoord werken is dus verplicht.
- De hoefsmid heeft een brede waaier aan klanten en moet zijn houding en taalgebruik aanpassen aan zijn doelpubliek

Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de eigen werkzaamheden (voorbereiden, bewerken, afwerken, en controleren)

Is gebonden aan

- veiligheids- en milieuvoorschriften
- Wetgeving inzake dierenwelzijn
- Deontologie van de sector

Doet beroep op

- Een dierenarts bij afwijkingen of verdoving, kalmering,... van het dier

Verantwoordelijkheid

- Het correct leiden van het dier naar de stal
- Het opmerken van aandoeningen bij het dier en het vastzetten van het dier voor interventie
- Het bepalen van de interventie en voorwaarden met de klant
- Het bekappen van paardachtigen volgens de discipline en noden
- Het beslaan van paardachtigen volgens de discipline en de noden
- Een advies en informatie over het type hoefbeslag, de nabehandeling en de verzorgingsproducten evenals advies over de behoefte aan consultaties bij de dierenarts
- Het maken van hoefijzers op basis van handgesmeden of geschikte machinale hoefijzers
- Een opgebouwde eigen deskundigheid
- Een veilig ingerichte werkplaats

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten

Geen

Vereiste attesten

Geen

Instapvoorwaarden

Geen